

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Svetlana Țurcanu, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022, în cauza penală în privința lui

Darii Victor xxxxxxxx, născut la xxxxxxxx,
originar și domiciliat xxxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.02.2020- 25.06.2020;

Instanța de apel: 16.07.2020 - 11.05.2022;

Instanța de recurs: 05.09.2022- 16.11.2022.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 25.06.2020, *cauza fiind examinată în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală*, Darii Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 186 alin.(2) lit. b), d) și c) Cod penal, la 1 (unu) ani închisoare, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis;

- art. 208 alin.(1) Cod penal, la 1 (unu) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pentru concurs de infracțiuni, a fost stabilit lui Darii Victor, pedeapsa definitivă sub formă de 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat pedeapsa cu închisoare stabilită lui Darii Victor, pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani, cu condiția că el în perioada de probațiune nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

2. Pentru a se pronunța cu sentința, instanța de fond a stabilit că, în

noaptea de 14 spre 15.08.2018, fiind în stare de ebrietate și aflându-se în sat. xxxxxxxx, de comun acord cu Cojocari Nicolae prin escaladarea gardului au pătruns în gospodăria cet. Cojocarului Nicolae, după care prin deteriorarea unui geam de termopan de la casă, au pătruns în locuință de unde pe ascuns au sustras: trei polizoare unghiulare electrice mici de model „Makita”, „Kalibr” și „Interscol”; trei polizoare unghiulare electrice mari de model „Makita”, „Soiuz” și „Interscol”; un aparat electric de sudat de model „Nordica”; un ferestru manual de tăiat lemn de model „Interscol”; două perforatoare electrice de model „Makita”; un topor cu coada din lemn; trei ciocane de scos cuie; 25 metri de funie pentru alpinism; 2 prelungitoare electrice cu lungime de 25 metri fiecare, un instrument de măsurat nivelul la apă; un ciocan mare de metal cu coada de lemn; un fierbător electric; un nituitor de mână; un mixer electric pentru construcții, cauzându-i astfel părții vătămate Cojocarului Viorel un prejudiciu material considerabil în sumă de 20000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Darii Victor a comis infracțiunea prevăzută de art.186 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal - *furtul, adică "sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane săvârșit de două persoane, prin pătrundere în domiciliu cu cauzarea de daune în proporții considerabile"*.

Tot el, Darii Victor, cunoscând cu certitudine că Cojocarului Nicolae nu are vârsta de 18 ani, în noaptea de 14 spre 15.08.2018 i-a propus lui Cojocarului Nicolae să sustragă bunuri din gospodăria cet. Cojocarului Nicolae, după care prin escaladarea gardului au pătruns în gospodăria cet. Cojocarului Nicolae și prin deteriorarea unui geam de termopan de la casă, au pătruns în locuință de unde pe ascuns au sustras: trei polizoare unghiulare electrice mici de model „Makita”, „Kalibr” și „Interscol”; trei polizoare unghiulare electrice mari de model „Makita”, „Soiuz” și „Interscol”; un aparat electric de sudat de model „Nordica”; un ferestru manual de tăiat lemn de model „Interscol”; două perforatoare electrice de model „Makita”; un topor cu coada din lemn; trei ciocane de scos cuie; 25 metri de funie pentru alpinism; 2 prelungitoare electrice cu lungime de 25 metri fiecare, un instrument de măsurat nivelul la apă; un ciocan mare de metal cu coada de lemn; un fierbător electric; un nituitor de mână; un mixer electric pentru construcții, cauzându-i astfel părții vătămate Cojocarului Viorel xxxxxxxx un prejudiciu material considerabil în sumă de 20000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Darii Victor, a comis infracțiunea prevăzută de art.208 alin.(1) Cod penal - *"atragerea minorilor la activitatea criminală sau instigarea lor la comiterea infracțiunilor săvârșită de către o persoană care a împlinit vârsta de 18 ani"*.

3. Nefiind de acord cu sentința, apel a declarat procurorul în Procuratura raionului Ungheni, Ciugureanu Maxim, prin care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei penale, rejudecarea cauzei penale conform ordinii stabilite pentru prima instanța, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care, Darii Victor să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, la 1 an 6 luni închisoare, cu

executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- art.208 alin.(1) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 84 Cod penal, ai stabili pedeapsa sub forma de închisoare pe un termen de 3 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a indicat că circumstanțele care au condiționat aplicarea art. 90 Cod penal au fost:

- că inculpatul a săvârșit două infracțiuni mai puțin grave, comise în perioada apropiată minoratului, totuși în cadrul examinării cauzei instanța a concluzionat că inculpatul la locul de trai se caracterizează negativ, anterior a mai fost implicat în săvârșirea furturilor împăcându-se cu părțile vătămate, nu a conștientizat gravitatea faptelor săvârșite, nu și-a schimbat atitudinea față de valorile sociale protejate de legea penală, fiind predispus spre săvârșirea infracțiunilor, fapt care denotă că reeducarea inculpatului Darii Victor nu va fi eficientă prin suspendarea executării pedepsei în conformitate cu art. 90 Cod penal;

- deși inculpatul a solicitat examinarea cauzei penale în ordinea art. 364/1 CPP, recunoscând vina în totalitate, totuși acesta nu a manifestat o căință sinceră față de infracțiunea comisă, ori de mai multe ori acesta a încercat să se eschiveze de la răspunderea penală, neprezentându-se la examinarea cauzei în instanță, circumstanță care a generat tergiversarea examinării cauzei penale, cauza penală în privința sa fiind disjunctă într-o procedură separată și repartizată altui judecător pentru examinare;

- inculpatul Darii Victor nu a reparat prejudiciul părții vătămate Cojocaru Viorel;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022, a fost respins apelul procurorului și menținută sentința fără modificări.

4.1. În argumentarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că:

- la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în prezenta speță, instanța de fond, a pus accentul și pe personalitatea persoanei vinovate, învederând și celelalte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului;

- instanța de fond întemeiat a conchis că împrejurările prezentei cauze penale, îndeosebi, ce vizează personalitatea inculpatului, sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, astfel că Darii Victor, se căiește sincer de cele comise, a recunoscut faptele incriminate, deși anterior acesta a fost tras la răspundere penală, antecedentul penal este stins, faptele anterioare le-a comis în timpul minoratului;

- pedeapsa stabilită de către instanța de fond, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este echitabilă, întrucât este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea

aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

5. Împotriva deciziei procurorul declară recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, doar în partea stabilirii pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat:

- la aplicarea pedepsei inculpatului Darii Victor pentru infracțiunea comisă instanța de fond și cea de apel nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, în speță, incorect a ajuns la concluzia stabilirii unei pedepse nonprivative de libertate, aplicând eronat institutul suspendării condiționate a executării pedepsei, conform prevederilor art. 90 Cod penal;

- inculpatul Darii Victor s-a aflat anterior în conflict cu legea după săvârșirea unei infracțiuni intenționate mai puțin grave contra proprietății persoanei, iar după condamnarea sa anterioară nu s-a corectat în spiritul respectării legalității și ordinii de drept;

- inculpatul a ignorat citările repetitive de a compărea în fața autorității judecătorești, eschivându-se intenționat de la judecarea cauzei penale, circumstanță care a generat tergiversarea examinării cauzei penale, cauza penală în privința sa fiind disjunctă într-o procedură separată și repartizată altui judecător pentru examinare;

- pedeapsa stabilită inculpatului Darii Victor, din perspectiva modalității de executare a ei, nu va duce la atingerea deplină a scopului legii penale privind corectarea și reeducarea acestuia în vederea neadmiterii pe viitor a careva încălcări a ordinii de drept și nici nu va constitui o avertizare publică pentru alte persoane predispuse de a-și însuși comportamente similare celui manifestat de către inculpat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă, că titularii acestuia invocă în calitate de temeiuri pentru casarea hotărârii instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile

instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*; 10) *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că astfel de erori de drept nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții acuzării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Așadar, cu referire la criticile invocate de partea acuzării precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate, deoarece, verificând minuțios decizia recurată în raport cu argumentele invocate în apel, se atestă că acuzarea a primit răspuns la argumentele înaintate, iar simplul dezacord al titularului cererii de recurs cu soluția pronunțată în speță, nu constituie temei de admitere a recursului în sensul formulat.

Colegiul penal menționează, că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Acuzarea consideră că instanța de apel, a adoptat o soluție insuficient motivată, însă, Colegiul reține că nu s-a stabilit presupusa eroare de drept invocată de către recurent, or, din conținutul deciziei recurate rezultă în mod clar raționamentele care au fundamentat soluția instanței de apel prin care a fost respins apelul părții acuzării și menținută sentința .

În acest context, instanța de recurs nu a stabilit în speță existența erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocate de către partea acuzării.

Sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de

procedură penală, Colegiul penal atestă că în opinia acuzării, instanța de apel, neîntemeiat a menținut soluția primei instanțe prin care a fost stabilită pedeapsa inculpatului, cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art. 90 Cod penal, însă analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a

cuantumului pedepsei.

Așadar, judecând apelul declarat, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 76 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, de faptul că inculpatul se caracterizează negativ la locul de trai, anterior a fost judecat, antecedentele penale sunt stinse, faptele anterioare fiind comise în timpul minoratului, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, a recunoscut vina, cauza fiind examinată în procedură simplificată potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, careva circumstanțe atenuante, potrivit art. 76 Cod penal, și careva circumstanțe agravante, conform art. 77 Cod penal, nu s-au stabilit, instanța de apel corect a concluzionat că pedeapsa stabilită inculpatului Darii Victor de către prima instanță, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendând condiționat executarea acesteia, este una echitabilă și va contribui la realizarea scopului pedepsei penale de restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, precum și a altor persoane.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, și anume: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba cauzată, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Sub aspectul prevederilor legale citate, Colegiul penal statuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Lecturând textul deciziei contestate, Colegiul penal reține că instanța de apel a expus clar toate motivele pentru care a menținut soluția primei instanțe de

condamnare a inculpatului Darii Victor, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului Darii Victor, pentru infracțiunile săvârșită, instanța de apel nu a comis erori de drept, iar pedeapsa aplicată inculpatului este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Reieșind din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la examinarea recursului declarat de către partea acuzării, nu au fost stabilite careva erori de drept care ar condiționa casarea deciziei contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Svetlana Țurcanu, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Darii Victor* xxxxxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 17 ianuarie 2023.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN